

DOGOVOR V MUDANIJU JE UVELJAVLJEN

Zavezniki se pripravljajo na zavodenje Tracije in poročila kaže, da se bo izvršilo izpraznenje brez težav. — Zavezniki so v nedeljo zavzeli svoje pozicije. — Grška se pokori določbam premirja. — 5000 vojakov v Traciji.

Carigrad, Turčija, 14. okt. — Danes ob polnoči bodo uveljavljeni dogovori, ki so bili sklenjeni v Mudaniji na konferenci, ki se je vršila tam. Zadnji trije dnevi so bili posvečeni pripravi za zavezniško okupacijo iztočne Tracije in vsa poročila, ki so prišla semkaj, kažejo, da se bo izvršilo izpraznenje na sorazmerno reden način.

Tri zavezniške inšpekcijske misije, ki so bile poslani v Tracijo pred enim tednom, so zaključile svoja preiskovanja. Poročila, katera so predložile te komisije, kažejo, da ni nobenega vzroka za obdolžitve o splošnih grozovitostih in napadih na turške prebivalce od strani grške armade. Komisije so našle par posameznih slučajev, a poročila ugotavljajo, da so bila to dejanja posameznikov in da so sorazmerno brez vsake vrednosti.

Bolj značilno pa je poročilo, da je grška armada v stanju razkroja po celi Traciji in da je ostalo le par boljških oddelkov enotnih. V poročilih iz Drinopolja, ki so dospela semkaj večer, zvečer, se glasi, da se ni hotel tretji grški armadni zbor pokoriti poveljem, da izprazni Tracijo in da je vzrok tega splošno oslabiljenje morale v grški armadi. Naloga zavezniških oddelkov bo zopet uveljaviti to moralo ter kontrolirati grške čete.

Drugi načrti za izpraznenje je sestavljal vrhovni poveljnik grške armade ter ga poslal zavezniškemu zastopniku v Rodosto. Ta načrt navaja natančno gibanja vsakega posameznega vojaškega oddelka v iztočni Traciji ter zagotavlja očitno, da bodo zadnji grški oddelki odšli do ne 29. okt.

Zavezniški oddelki bodo zavzeli svoje pozicije v nedeljo in ponedeljek in sicer na naslednji način: trije angleški bataljoni v Rodosto, Kašan in Uzun Keuri; trije francoski v Drinopolju, Krikilse in Laule Burgas in en italijanski bataljon v Čorlu.

Položaj v Čanak in Ismid nevarno ozemlje je postal manj napet, ker so se umaknili Turki na črto, katero so določili na konferenci za premirje. Tukaj pričakujejo, da se bo vse razvilo na zadovoljiv način, ko se bodo jutri sestali turški in zavezniški vojaški delegatje v Guebeze.

Vsem velesilam je poslal danes grški visoki komisar v Carigradu sporočilo, da je Grška sprejela premirje, sklenjeno v Mudaniji.

Drinopolje, Tracija, 14. okt. — Odhod grških čet iz iztočne Tracije na temelju dogovora, ki je bil sklenjen v Mudaniji, se bo pričel danes, soglasno s formalnim poveljem, katero je izdal danes grški vojaški glavni stan.

Grški častniki si prizadevajo na vse mogoče načine, da vzdrže moralo med svojim moštvom, kajti le na ta način bo mogoče redno izvršiti izpraznenje.

Razporejen je za odpor proti izpraznitvi se je precej ohladilo, ko se je izvedelo, da bo prišlo pet tisoč zavezniških čet v Tracijo, kajti Grki se nikakor ne bodo upirali zaveznikom z orožjem v roki. Odločno pa bi se upirali turškim četam.

FRANCIJA V BOJU ZA OSEMURNI DELAVNIK

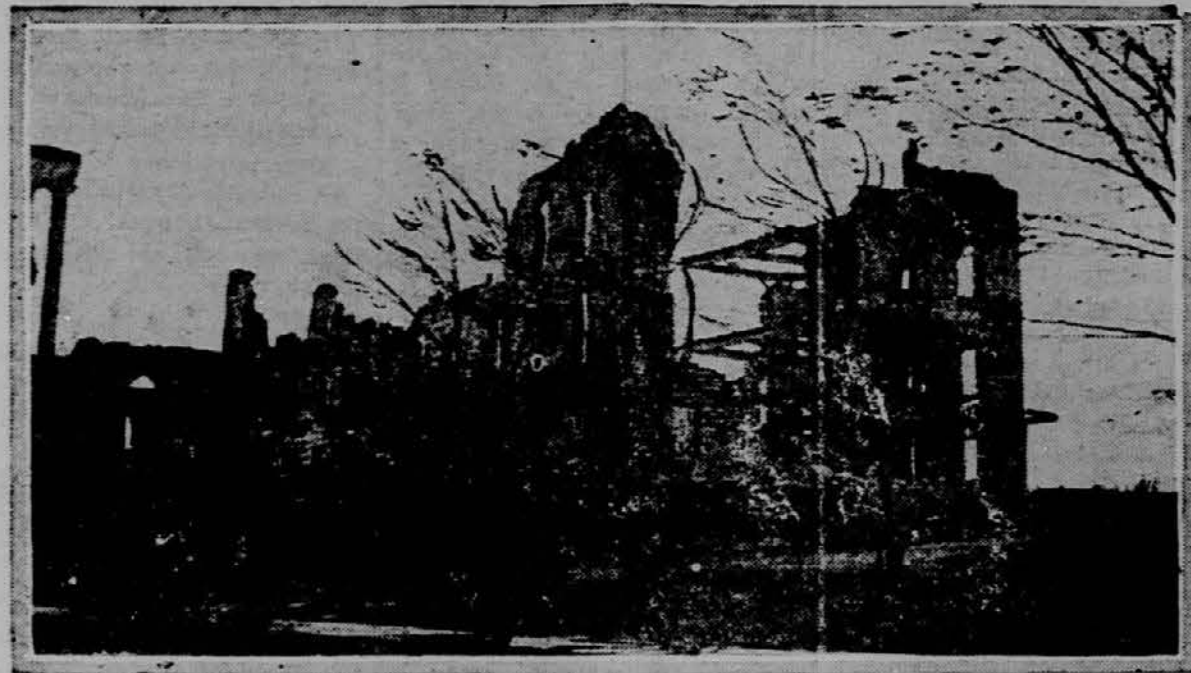
Pariz, Francija, 14. oktobra. Mornarji so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo generalno stavko po celi Franciji, da podprejo na ta način gibanje, ki se obrača proti izpremembi postavbe za osemurni delavnik. Ta izprememba je bila uveljavljena pred kratkim potem dekreta mornariškega ministra. Mornarji so naprosili za pomoč francosko delavsko federacijo ter federacijo komunistov.

Izvrševalni odbor delavske federacije je pozval vse delavce, naj se upirajo z vso silo ofenzivi vlade ter delodajalcev proti osemurnemu delavniku in vsem poskusom, da skrajšajo plače delavcev.

Delavce se je pozvalo, naj se pripravijo po celi državi na odpor in pripravi delavce je opozvala federacija, naj se združijo z mornarji, kajti le na ta način bo stavka uspešna.

Razvnetega se je pozvalo vse mednarodne delavske organizacije, posebno pa rudarje in transportne delavce, naj se pridružijo boju za obstoj osemurnega delavnika.

POSLEDICE VELIKEGA GOZDNATEGA POŽARA.

Pred kratkim je divjal v okraju Temiskaming, Kanada, velikanski gozdni požar. Petdeset oseb je izgubilo življenje, šest mest je bilo uničenih in nad šest tisoč ljudi je brez strehe. Slika nam kaže St Mary's samostan po požaru.

LUJDSKA STRANKA IN KANDIDATURA EBERTA

Zahteva meščanskega kandidata. Kancelar Wirth proti temu, da bi se preložilo predsedniške volitve, določene na dan 3. decembra.

Berlin, Nemčija, 14. oktobra. V nasprotju z dosedanjim domnevo, da podpira nemška ljudska stranka kandidato Friderika Eberta za mesto državnega predsednika, se glasi sedaj, da zahtevajo v taboru nemških industrijalet, iz katerih se v glavnem sestaja nemška ljudska stranka, meščanskega kandidata za najvišji urad v nemški republiki. Stranka je obvestila državnega kancelarja Wirtha, da odklanja kandidato Eberta in da zahteva nominiranje kandidata iz vrst meščanskih strank. Če bi pa kaj takega ne bilo mogoče, naj se preloži predsedniške volitve na bodoče poletje.

Državni kancelar je odvrnil deputacijo, ki ga je obvestila o sklepu ljudske stranke, da je vlada za vzdržanje določenega termina ter da mora ustrajati pri tretjem decembru kot dnevu za predsedniške volitve. Prosil je deputacijo, naj se drži sklenjenega dogovora, ker so glasovi ljudske stranke, ki vendar spada k koaliciji, neobhodno potrebni pri volitvi.

Zastopniki ljudske stranke pa so ustrajali pri svoji zahtevi, da se nominira meščanskega kandidata, vendar pa so priznali, da ne more Nemčija v sedanjem času vzdržati razkola svojih strank odločeno volitev za manjše zlo.

Čeprav je maršal Hindenburg večerj odločno odklonil kandidato, ni nemška nacionalna stranka opustila svojih naporov, da pridobi maršala za kandidato. Voditelj nemške nacionalne stranke se zavzema z vso odločnostjo za kandidato maršala ter pravi, da mora narod pozvati maršala, naj sprejme ponudbo mu častno mesto, kajti maršal je vedno stavljal želje naroda nad svoje lastne želje ter bo gotovo sprejel kandidato, če mu jo bo ponudil narod.

Berlin, Nemčija, 14. oktobra. Čeprav je kabinet oficijelno določil tretji december kot dan predsedniških volitev, so se koalicijske in ljudske stranke taktično dogovorile, da bi bilo primerno preložiti volitve na leto 1924. Kancelar Wirth se bo v ponedeljek posvetoval z voditelji strank v državnem zboru. Kot se glasi, je večina voditeljev mnenja, da bi bila vsprico sedanjih gospodarskih razmer predsedniške volitve ne le nepraktične, temveč da bi tudi strahno razburila strankarske strasti, kar

ŠPANSKI KRALJ JE LASTNIK IGRALNIC

Kralj Alfonso je lastnik druge največje igralnice na svetu. — Njegov stranski biznes mu nosi milijone in milijone frankov na leto.

Pariz, Francija, 14. oktobra. — Španski kralj Alfonso se je lotil igralniškega biznisa kot tekmece princea Louisa iz Monakova, v kojega naročje je nasula slepa boginja sreče milijone frankov. Izvedelo se je, da je španska kraljica Marquet in sin, lastnik San Sebastiana in Claridge hotelov v Parizu in številnih drugih luksurijskih hotelov po celi Evropi, kupila za bajno svoto interese Henri Letellier-ja in Evgena Cornueche v Deauville, ki je za Monte Carlo največja igralnica na svetu.

Že več mesecev je javna tajnost v dobro informiranih krogih, da je kralj Alfonso glavni lastnik tvrde Marquet in sin. Skrivnost kraljevega obiska v Deauville tekom proteklega avgusta je s tem rešena. To je bila inšpekcijska lastnika.

Glasi se, da je dobil Eugene Cornuchet, katerega imenuje kralja baecarata in ki je ustanovitelj Maxima, okroglo svoto več milijonov frankov ter letni dohodek pol milijona frankov za celo življenje v zameno za njegove interese, obenem z obljubo, da bi postal aktivni superintendent igralnice tekom naslednjih pet let.

Koliko je dobil Telettier, ni znano.

Potom te kupčije je postal kralj Alfonso lastnik dveh slavnih igralnic in kopališč. — v Deauville, ki je odprto od junija pa do oktobra ter v San Sebastianu, na francosko-španski meji, kjer traja sezija celo jesen in zimo.

Dobički v Deauville tekom avgusta so bili še enkrat tako veliki kot v kazino v Monte Carlo v najboljših časih. Alfonso je vsled tega poleg španskega kralja tudi cesar hazarda.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

bi bilo v sedanjih razmerah strahno nezaželjeno. Maršal Hindenburg je z vso odločnostjo demantiral poročila, da so ga nemški nacionalisti naprosili, naj nastopi kot njih kandidat. Celo njegovi najbolj intimni prijatelji so mnenja, da bi se maršal ne obnesel pri volitvah ter mu vsled tega odločno svetujejo, naj ne sprejme ponudbe mu kandidature.

VLADI JE ZLEZLO SRCE V HLAČE

Izvedenje prohibicijskega ukaza general pravdnika Daugherty-ja je bilo preloženo do 21. okt.

Washington, D. C., 14. okt. — Inozemskemu parobrodstvu, ki prihaja v ameriška pristanišča ter odhaja iz njih je bil danes dovoljen nadaljni rok enega tedna glede izvedenja prohibicijskega ukaza generalnega pravdnika Daugherty-ja. Po konferenci s predsednikom Hardingom je objavil prohibicijski veliki Lama Haynes, da se določbe ukaza ne tičejo tujih ladij, ki bodo zapustile svoja domača pristanišča pred prihodnjo soboto. S to objavo so preklicali preje izdani ukaz, da se tiče odredba vseh tujih ladij, ki bodo zapustile svoja domača pristanišča po današnjem dnevu.

Podaljšanje roka so izprva razlagali tako, da se tiče tudi ameriških ladij, ki privatno obratujejo, a poizvedbe pri prohibicijskih uradnikih so pokazale, da se tiče podaljšanje roka le inozemskih ladij. Soglasno s tem ukrepom bodo ameriške ladje, ki bodo odpuhale danes iz tujih pristanišč ter skušale spraviti v notranjost treh milj opojne pijače, zapечатene ali proste, krive krivice prohibicijske postavbe.

Za luksurijsno vožnjo turistov najeti ameriški parnik Resolute je dobil še petdeset odstotkov odpovedi ljudi, ki so se hoteli vdeležiti izleta. Tudi drugi ameriški parniki poročajo, da so potniki odpovedali vožnjo. Kaj je vzrok tega, je jasno kot beli dan.

ADMIRAL SIMS STOPI V POKOJ.

Newport, R. I., 14. oktobra. — Podadmiral Sims, predsednik Marine War College, je bil vpo-kojen po pet in štiridesetletni službi, ko je dosegel starost štiri in šestdeset let. Na njegovo mesto bo stopil podadmiral Williams. Tekom dneva se je poslovil od Navy Yarde, mornariške bolnice ter torpedne postaje.

TURKI ZOPET PRODIRAJO.

Carigrad, Turčija, 13. okt. — Štiri tisoč Turkov je danes prekorčilo novo mejno črto pri Airamu, na Ismid polotoku ter prodrlo nekaj milj naprej. General Harrington, angleški poveljnik, je odposlal letalo, da posvari turškega poveljnika pred nadaljnjim prodiranjem v nevtrarno ozemlje. Obvestil je tudi Ismid pašo ter Kemala o tej novi kršitvi pogodbe glede premirja, ki je bila sklenjena v Mudaniji.

LLOYD GEORGE BRANI SVOJO POLITIKO

Celo svojo politiko napram Turčiji je predložil narodu ter rekel, da je njegova akcija preprečila vojno. — Osmešil je svoje kritike kot jih zna le on. — Baje bi bil on najbolj vesel, če bi se kaj izpremenilo. — Poroča Arthur S. Draper.

Manchester, Anglija, 14. okt. Izročiti se hočem narodu. Narod bo videl, da sem igral čedno igro. — Tako je izjavil ministrski predsednik Lloyd George danes popoldne v svojem nagovoru pred tujakšnim reformnim klubom. To je bil nagovor, na katerega je čakala cela Anglija, kajti splošno se je domnevalo, da bo to njegov bojni krik v bližajočih se splošnih volitvah.

Če bo prišlo do izpremembe, je ne bo noben človek pozdravil z večjim veseljem kot jaz. — je nadaljeval ministrski predsednik. — Nikdar nisem skušal pridobiti si ali obdržati ministrskega predsedništva.

Proti vsem pričakovanjem ni objavil nobenega datuma za volitve ter tudi ni stavil ponudbe, da resignira. Način njegovega govora je bil odkrito agresiven in pokazal je, da ni izgubil nesar v svoji govorniški izurjenosti ter napadih z besedami. Deležen je bil bučnega sprejema in celi njegov govor so prekinjali kratki, a ostri aplavzi.

Njegove izjave glede političnega položaja so bile preje splošne kot pa podrobne, a odločno in natančno je branil svoj nastop v krizi na Bliznjem iztoku. Obsojba njegovih kritikov je predstavljala višek njegovega govora.

Vzburil je spomin na Gladstona, ko je izjavil strastno: Dokler imam meč v roki ter mi da Bog moč, da se ga poslužim, bom storil to. Dolžil je Francijo, da je snedla svojo besedo, ko je umaknila svoje čete s Čanaka. Na sardonski način je naslikal zadrege, v katere bo prišla naslednja vlada in tekom celega svojega govora se je posluževal retorike, kot je ni rabil izza svojega slavne Lime House govora.

Niti z besedo ni omenil obdolžitve, da je bila vladna po-vojna politika posledno pro-grška ter navedel kot poroka, da je bila vojna demonstracija pri Dardanelah, generala Harringtona in generala Maurice-a.

V nadaljnjem pa je rekel: — V akciji, katero smo vporabili, smo imeli tri cilje: Prvi zagotoviti prostost ožin za trgovino vseh narodov; drugi preprečiti, da bi se razširila vojna na Evropo in tretji preprečiti v Carigradu in v Traciji grozote, katere so vpirzajali v Mali Aziji v teku zadnjih šestih let.

Povdarjal je, važnost prostega prehoda skozi Dardanele za svetovno trgovino v časih miru ter spomnil na izgube, katere so doživeli zavezniki v svojih kampanjah na Galipolisu. Nato pa je zaključil na dramatičen način: — Kar se tiče razširjenja vojne v Evropo, vam je treba le pomisliti, kaj bi se zgodilo, če bi Turci, pijan zmage in brez armade, ki bi se mu upirala, prekorčali Bospor, šel skozi Carigrad ter zasedel iztočno Tracijo. Ali mislite, da bi se ustavil v iztočni Traciji? Ali mislite, da bi se vtičnil pri Marici? Kdo bi ga ustavil? Maršal bi naprej, v zapadno Tracijo ter zasedel Solun.

Dobro veste, kaj bi pomenjalo to: — vojno. Ko je izmrll aplavz, je ministrski predsednik nadaljeval. Pojavil je, da je dobil kabinet svara ila od generala Harringtona, da je v Carigradu dvajset tisoč obo-roženih Turkov, ki čakajo le na besedo, da prično s splošnim masakrom. Ni hotel razpravljati glede odgovornosti za grozote v Smirni, pač pa pripomnil na značilen način: — Meni zadostujejo oficijelna pričevanja, ki kažejo, da so od leta 1914 naprej Turki hladne krvi pomorili 500,000 Ar-

mencev, moških, žensk in otrok ter pol milijona Grkov, brez vsake provokacije.

Nato se je lotil za trenutek domaćih zadev, ter ožigosil lorda Gladstona, sina velikega državnika. Rekel je: — Ni bolj smešnega prizora kot je prizor prihl-kavea, ki se šopiri na odru v o-bleki, podedovani od velikana.

Glede svoje politike na Bliznjem iztoku je rekel ministrski predsednik nadalje, da je držal Galipolis le napol policijski bataljon in da so imeli Turki dosti transportnih ladij, da bi lahko tam prekoračili ožine.

Zakaj nismo imeli sporazuma s svojimi zavezniki, da držimo azijsko stran? — je vprašal Lloyd George. — Mislimo, da ga imamo. Ali mi vrjamate, da smo dobili šele pred par tedni sporočilo od francoske vlade, da se bomo s silo upirali v slučaju, da bi hoteli Grki ali Turki navaliti na nevtrarno ozemlje. Mi smo sprejeli to. Domnevali smo, da so oni to resnično mislili. Kako bi mogli vrjeti, da so mislili to le za eno stran?

Glede obdolžitve, da je Anglija po nepotrebnem bojevala v svojem stališču glede Dardanel, je rekel Lloyd George:

Prav nič ne koristi blufati bojevitve živali prvega razreda. Vi lahko blufate bojazljivce, a ne morete blufati pravih, junških mož. Oni vedo, kdaj hočejo pravi biznis in kdaj ne.

Nato je obrnil ost svojega sarkazma proti prejšnjemu ministrskemu predsedniku Asquithu ter baronu Grey-u ter rekel: — Well, stara politika potrpljenja in popustljivosti se je leta 1914 končala z najbolj strašno vojno kar jih je kdaj videl svet. "Amaterska diplomacija" iz leta 1922 pa je prinesla mir.

S tretjotvo, da je bila prostost Dardanel vedno politika tako liberalcev kot konservativcev, je govornik opomnil, da je našel leta 1916 že oblikovano iztočno politiko, kateri naj sledi. Nato se je lotil severske pogodbe in potem ko je zanikal obdolžbe, da je vzel zunanje zadeve iz rok angleškega zunanjega urada, je obrisal zgodovino sestave Severske pogodbe ter londonskega dogovora iz leta 1920.

Kar pa se tiče "amaterjev", kdo so oni "amaterji", ki so se postavili to politiko? — je vprašal. — Imenovati jih hočem. Baron Grey, lord Curzon, Earl Balfour, Andrew Bonar Law in jaz sam za Anglijo; Clemenceau in Poincare za Francijo in predsednik Wilson za Francijo. Lepa skupina "amaterjev".

V nadaljnjem je razpravljal o domači politiki ter ni niti z besedico omenil "nevarnosti" delavske vlade, katero je povdarjal Chamberlain v svojem govoru, ki ga je imel v Birminghamu.

Svoj nagovor je zaključil z izjavo, da hoče predložiti celo stvar narodu, kojega stvari ni nikdar izdal v dva in tridesetih letih naporenega javnega življenja.

POMANJKANJE DENARJA V MONAKOVEM.

Monakovo, Bavarska, 14. okt. Tudi monakovski občinski svet je sklenil staviti zveznemu finančnemu ministrstvu predlog, naj dovolj izdajo 400 milijard denarja za silo in sicer v bankovcih po sto in petsto mark. Od te svote naj bi dobila tudi industrija svoj del, da bo mogla izplačevati svoje delavce.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE-DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod. Kjer je pač za naš izplačilo najugodnejše.

300 kron	 \$ 1.45	1,000 kron	 \$ 4.50
400 kron	 \$ 1.95	5,000 kron	 \$22.00
500 kron	 \$ 2.40	10,000 kron	 \$43.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	 \$ 2.75	500 lir	 \$23.50
100 lir	 \$ 5.00	1000 lir	 \$46.00
300 lir	 \$14.10		

Za pošiljatelj, ki prepega znesek dvajsetstotno krom ali pa dvajseto lir dovoljema po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsaj pri. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$5.00	For one year in advance	\$5.00
For six months in advance	\$3.00	For six months in advance	\$3.00
For three months in advance	\$1.50	For three months in advance	\$1.50

Subscription Yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopolni brez podpis in osebnosti ne ne priobčujo. Denar naj se blagovnih po-

služi po Money Order. Pri spreminjanju kraja naročnikov prosimo, da se nam

tudi prejajo bivalneke naznan, da hitreje najdemo naslednika.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576**ITALIJANSKA POLITIKA**

Newyorkski Times je priobčil naslednji članek:

Sestanek med senatorjem Schanzerjem ter dr. Benešem, italijanskim in češkim ministrom za zunanje zadeve, je imel najbrž za posledico boljši sporazum, kojega reakcije bodo občutili tudi v drugih deželah. Prav posebno sta razpravljala o avstrijskem položaju. Italija je prevzela glavno odgovornost v novem načrtu za neke vrste mednarodno konkurno postopanje za Avstrijo, in Češka na bi pri tem igrala na drugo violino. Kljub nasprotnim izjavam v italijanskem časopisju pred par tedni ni mogoče dvomiti o možnosti, da bi se dalo spraviti v soglasje interese teh dveh dežel. Italijanska in češkoslovaška politika si v nobeni točki ne nasprotujeta in prijateljstvo, ustanovljeno na bojnih poljih Beneške, dosedaj še ni bilo skaljeno, kljub nesrečni politiki markija della Toretta v preteklem letu.

Dr. Beneš je očitno pregovoril Schanzerja, da nima mala antanta nikake proti-italijanske osti. Kljub slabemu razpoloženju med Italijo in Jugoslavijo bi se češko in predvsem na rumunsko javno mnenje upiralo vsaki sovdeležbi v kaki proti-italijanski kombinaciji. Upanja, katerim sta dala izraza oba državnika, da bo mogoče obrniti češkoslovaško trgovino proti Trstu, izražajo seveda vsprico močnejših ekonomskih sil. Res je, da nudi padec svoje blago preko Nemčije. Brez posebnih in izvanrednih popustov pa je težko videti, kako bi bilo mogoče obrniti češkoslovaško trgovino proti Trstu.

Trst je evetel radi izvanrednih ugodnosti, katere je nudila avstrijska vlada temu pristanišču. Dvomljivo je, če bo celo italijanski in češki upliv v novi Avstriji dosti močan, da premaga naravno mikavnost, ki vleče večino češkoslovaške trgovine v Hamburg in Bremen.

Če ni imel sestanek nobenega drugega uspeha je imel vendar ta uspeh, da imata obe vladi v rokah boljše informacije in da je bil storjen nadaljnji korak proti uveljavljanju konečnega miru v centralni Evropi.

Če bi se to zgodilo, bi bil tudi ugled Italije v centralni Evropi povečan.

TIHOTAPSTVO

Kontrabant ob meji je v bujnem cvetju. — Preko meje gonijo govejo živino in konje ter prenašajo tobak. — Laški financarji se boje slovenskih pesti. — Tihotapci so oboroženi. — Nevaren, toda jako dobičkanosen posel.

Poroča A. Šabec.

Kdor se loti opisovanja razmer v Jugoslaviji in Juljski Benečiji, zlasti obmejnih razmer v obeh deželah, ne sme prezreti važne stvari — tihotapstva.

Ob naši meji je tihotapstvo v bujnem cvetju in kontrabandi se z vsem, kar je visoki carini podvrženo: tobak, kava, goveja živina in konji, blago itd. Dasi obe državi tihotapstvo strogo kaznujeta, vendar ga ne moreta iztrgati. Tihotapec je pač podoben hazardeurju kvartopircu: simbolizira izgublja, tem strastneje igra, neglede na to, če zakrta posveto in dom. Isto je s tihotapcem: ako se mu kontrabanda posreči, zlasti kontrabanda živine, nam vrže to lep dobiček, ki ga ne bi mogel pri nobenem drugem poslu zaslužiti, zato tudi stavi vse na to karto, ne oziraje se na dejstvo, da prežnanj tisoče nevarnosti in zased ter nebroj finančarjev z nabiti karabinkami. On tvega vse, tudi glavo, samo da spravi svoje blago srečno preko meje. In vse to ne morda samo vsled gola dobička, temveč tudi vsled stvari sami, ker čuti pri tem nekako samozadoščenje, da je zopet prevaril finančne stražnike. Primerjali bi ga lahko tudi z divjimi loveci, ki večer za večerom v slepi srasti zasledujejo srnjaka, dasi ve, da je morda iz tega ali onega grma namerjena nanj gozdarjeva ali logarjeva smrtonosna cev, iz katere šine lahko vaak trenutek njegova smrt.

Italijanski tobak je pod ničlo in spleh ne zasluži tega imena. To vidi Italijan prav tako dobro kot mi Slovenci. Zato ga eni kot drugi tudi ne pušajo, ali pa samo v skrajni sili. V zasednem ozemlju pušimo le najfiniješe jugoslovanske

"Bog daj srečo! No, kako, kakšen je bil kup?" — "No, bo že, bo že; tisoč lire bo zaslužka, če Bog da!" — hooaa, les sebi, sive! — pa so izginili po stezi za grčem.

Seveda, vedno pa ne gre tako gladko. Včasih mora tihotapec tudi pustiti živino na mestu ter nabrati pete po goščavi, da odnese celo ložo pred karabinkami finančarjev. Nekega nedeljskega popoldne sem sedel v gostilni v vasi Klenk ter skozi okno gostilniške sohe opazoval čudno kavalkado: skozi vasa je stopalo 13 konj, katere je jahalje gonilo petero težko oboroženih laških finančarjev. Konje so zajeli pod Snežnikom nad vasio Palice, gonjaci so pobegnili. Vendar pa je takih slučajev le malo, kajti pri eventuelnem srečanju tihotapev s finančarji so navadno zadnji tisti, ki nabrusijo pete ter pobegnejo, kakor bi jim gorelo pod nogami. Ker tihotapec z živine in konji največ riskirajo, zato skrbijo tudi za to, da hodijo v večjih skupinah ter se tudi navadno oboroženi s karabinkami in revolverji. Nedavno so laški finančarji, katerih je bilo devet, srečali v gozdu pri Planini petnajst tihotapev, ki so gonili preko meje 30 volov. Kakerhitro so finančni stražniki ugledali kontrabandarje, so takoj zavili na drugo stezo ter se umaknili, kajti vsakemu tihotapecu je visela preko rame težka avstrijska vojaška karabinka, pred katerimi imajo tudi Lahi velik respekt. Sicer se pa tudi mnogokrat prijeti, da namlatijo neoboroženi tihotapeci oborožene finančarje ter jih pustijo potem napolnirve v kakem gozdnem jarku.

kjer leže, dokler jih ne najdejo tovariši. Nedavno sta dva tihotapev s tobakom zadelo ob meji na dva laških finančarjev, katere sta popolnoma razorožila, jima razbila karabinke ob gozdnih pečinah, ju temeljito očevala, nato pa si oprčila svoji čuli s tobakom ter mirno odšla svojo pot.

Glavna italijanska carinska postaja ob jugoslov. meji je postaja Prestranek, sedaj "Prestanego", ki leži med St. Petrom in Postojno. Nekdaj mala in neznatna postaja je sedaj zelo razširjena ter jo še neprestano širijo. Kadar je izvoz iz Jugoslavije odprt, stojijo tu celi vlaki živine, namenjene v Italijo. Na drugih tirih vidiš zopet cele vlake jugoslov. lesa in številne vagone kuretirne. Marsikateri nebrečna kura mora tukaj položiti svojo glavo na žrtvenik laške požrešnosti. Marsikateri mlad in nadebuden petelin, ki bi delal lahko še čast kurjemu rodu, žrtvuje na tej postaji svoje mlado življenje v večjo čast in slavo laških žolodcev. Službeni predpisi namreč zahtevajo, da se mora na tej postaji pregledati vsa živina in kuretirna ter da se odstrani vse, kar bi morda na potu poginilo. Živemu teletu ali živemu volu je sicer nekoliko težko narediti, da "pogine", pri kuretni je pa ta stvar mnogo lažja. Finančarji in cariniki vedno skrbijo, da "po pi" dosti te kurje živali "erke". Ako noče sama, ji pomagajo, in tako imajo vedno kuretno na miži. Pa naj kdo reče, da niso Lahi iznajdljivi ljudje!

Iz Jugoslavije.

Zaboljšanje poštnega prometa.

Iz Beograda poročajo: Glavna direkcija pošte in brzojava je v sporazumu z ministrstvom izdala energične ukrepe, da se uredi poštni promet. Vsi poštni uradi v državi so dobili ukaz, s katerim se poštne osebe poziva, da vestno vrši svojo dolžnost in pazi na vsako pismo, vsako brzojavko in vsak paket. Zlasti je paziti na to, da se ekspedicijski časopisov vrši točno in hitro. Ako bi izginil kak paket, bodo odgovorne za to vse osebe, skozi katerih roke je šel paket. Krivce bo moral povrniti škodo, oziroma bo škodo poravnala pošta na direkcijo, ki pa bo trošek izterjala od krivca.

Arditi na otoku Krku.

Pod tem naslovom je spisal D. Grozdanović knjigo s štirimi slikami, ki je izdala Komisionálna založba Hrvatskog štamparskog zavoda v Zagrebu. Cena 30 Din. Vsebine: Krvava maša v Baški. Na Košljunu. Narodna sodba. Zmaga. Vse štiri slike so poetično, v dramatski obliki efektno pripovedani resnični dogodki. Res je, da so italijanski arditi, moderni ti Huni, leta 1920 na san Božič vdrli v cerkev ter z nečuvstvenimi, surovostmi prekinili staroslovensko mašo, napadli mašnika ter streljali na ljudstvo, ki se je uprlo barbarom. Padle so tri žrtve, ženska in dva moška. Na prekrasnem otoku Košljunu imajo francoski samostan z nižjo gimnazijo in internatom. Razen cerkve in samostana je na otoku kapela z grobnico Frankopanke, žene beneškega doža. Zverski arditi so nekega dne prišli v ta samostan iskat skritih bomb. Razbili so samostan, oplenili tudi cerkev, odnesli vse, kar je imelo kolikolič vrednosti; onečastili so grobnico, nosili na bajoneto Frankopankino lobanjo in svileni brokat, v katerem je bilo skranjeno njeno truplo, in pretevali ter pobijali franciskane. V Puntu na Krku so se prebivalci upirali laškemu bestijalnemu nasilstvu. Vsi so goreh za Jugoslavijo. Le eden je bil med njimi, ki je iz lakomnosti izdajal arditom svoje rojake. Njegova lastna žena pa ga je razkrinkala. Narod ga je obsodil na smrt, ga obesil in truplo vrnil v morje. In v istem Puntu je ljudstvo naskočilo petkrat večje število arditov, jim vzelo tri topove ter jih poglavo v beg. Padel je v tem boju sam junak. Vdovica, mati šestoro otrok, pa ni zaplakala, ko so ji prinesli padlega moža. Te štiri resnične dogodke je pisatelj popisal, kakor bi jih namenil odr. Priznati je treba, da je avtor spretno opravil dramatičnjo. Dialog je živ, naraven, osebe so karakterizirane ostro, opisi so pesniški in polni občutja. Zlasti je zanimiva maša in petje v glasu.

golei, oziroma v istrski stari slovenski. Knjiga je zanimiva po obliki in vsebini ter ni dvoma, da doseže svoj patriotski namen. "Arditi" so nov časoven dokument: govore o trpljenju in junaštvu naših Istranov ter o neverjetni surovosti nareda, ki se ponaša s Dantajem, a obžuje D'Annunzija, največjega pustolovca dvajsetega veka, pesnika, ki je kriv najpogostejših zločinov proti Jugoslovanom.

Najbogatejše mesto v Jugoslaviji.

Sabotica je najbogatejše mesto v celi državi, ker je lastnica zemljišče v vrednosti 32 milijard krou ter cele vrste hiš, ki so vredne nad 20 milijard krou. Kljub temu o ogromnem bogastvu pa nima Sabotica ne vodovoda, ne kanalizacije. Pač pa se oboje pripravlja.

Velika defraudacija v Zagrebu.

Rudolf Vince, skladiščni blagajnik delniške družbe "Sava" v Zagrebu, je poneveril družbi tri milijone krou ter nato izginil iz Zagreba brez sledu.

Oslovska čeljust.

Znano je, da je močni Samson z oslovske čeljusti potolkel Filistejce. Ta čin je slavnega Voltaire-a posebno bodel v oči. Voltaire ni maral pesnika Pirona, ki je bil pa najmanj tako duhoviti kot on. Povabljen je k nekemu visokemu gospodu pravi Voltaire, da pride samo tedaj, če ne bo povabljen tudi Piron. Tega so bili pa že povabili, kaj napraviti? — Voltaire reče: "Dobro, naj bo, a Piron ne sme izpregovoriti nobene besede." — Bal se je, da ne bi spričo Pirona on sam preveč otemnel. — Ta pogoj je bil pa vendar prehud in so se slednjič dogovorili, da sme izpregovoriti Piron pet besed. — Vselej se k miži. Piron je tih, Voltaire pa govori vnavpake. Posebno Samsonu ta dan ni bil všeč, rekel je, da so vsa njegova junaška dela bajke, nazadnje pa pristavil: — "Če natančno pomislim, jaz bi tudi lahko naredil, to, kar je Samson." — "In sicer z isto čeljustjo," se oglasi Piron; izpregovoril je bil samo pet besed.

Streljal je skozi okno.

V Dorfarjih pri Škofji Loki je nekdo ponoči streljal skozi okno v stanovanje posestnika Francea Cofa, katerega pa takrat, na srečo, ni bilo doma. Oročniki so aretirali nekega moža, ki je osumljen, da je izvršil nočni napad.

Peter Zgaga

Svet je hudeben in sleparski. In zvit kot kozji rog.

Pred kratkim se je poročil lep, mlad, zapravljiv fant s hčerjo velikega bogatince. Priženil je hišo in par tisočakov.

Dva dni po poroki pa pride k bogatincu prijatelj ter mu začne peti take in podobne litanije:

— Moj Bog, ali ni škoda tvoje hčere? Takemu zapravljivcu si jo dal! Vse zapije, vse zakvarta.

— Moj Bog, zakaj mi nisi tega prej povedal?

— Zato, ker je tudi meni dolžan petsto dolarjev. Če bi tvoje hčere ne vzel, bi jih ne mogel nikdar vrniti.

Državni zakladničar Mellon

pravi, da bo "vil nekaj pameti v sedanjem prohibicijsko postavju".

Jaz dvomim, da bi kaj pomagalo. To se pravi zlivati vino v jesih.

Pred kratkim je prišla pred

sodišče jako kočljiva zadeva, namreč, kdaj je človek pijan.

In pravica je razsodila takole: — Človek je pijan, ko ne ve, da je pijan. Človek toliko časa ni pijan, dokler ve, da je pijan.

Ta odlok je salomonski. Pred

kratkim sem videl v Downtownu rojaka, ki je vino pokušal.

Pri tretji steklenici je rekel pametno in mirno:

— Ne, hvala, ne bom več, precej ga je čutil.

Ko je pa izpraznil peto steklenico, je že tolkel po mizi in kričal:

— Kaj, jest, da s'm pjen, jest, prmejduš!

Admiral Sims je izstopil iz mornariške službe Združenih držav ter se podal v pokoj.

Anglija je izgubila žnjim svojega najboljšega generala.

Ženska nikdar ne vpraša žen-

ske, kakšno kikirjo naj si kupi. To je čisto naravna stvar.

Ti ne boš nikdar vprašal sovravnika, kako je treba zmagati.

Ena avstrijska krona je vred-

na osemnajst ruskih rubljev. Če znamenja ne lažejo, bo kmalo napočil čas, ko bo mogoče dobiti za en ruski rubelj tisoč francoskih frankov.

Ali ti pišeš dopise? — so

vprašali rojaka. — Urednik pravi, da ne — se je glasil odgovor.

Jesen se bliža in žnjo volitve.

Kandidati so taki kot jesenski dnevi: en dan suhi, en dan mokri.

Tomaž Jefferson je bil nekoč

zapisal: — Najboljše se vlada tišti nared, ki je najmanj vladan.

Če bi prišel sedaj Tomaž Jefferson med nas! O moj Bog!

Videl bi kako se vlada narod, ki je zanikarno vladan.

Katero so bile zadnje besede

tvojega očeta? — Moj oče ni imel nikakih zadnjih besed. Mati je bila pri njem do konca.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoliška Jednosta

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 522 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHIT MILADY, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor.

LEONARD SLAPODNIK, Box 480, Ely, Minn.

GREGOR J. FORTENA, Black Diamond, Wash.

FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 750 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENG, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSIP STEHLIC, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške spisevalce naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za ohranitev pristop. Kdor reči postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev ne pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Smrtna kosa.

V Škoduju pri Trstu je umrla gospa Ivanka Godina (Ban).

Strahovit požar v vojaškem arzenalu v Pulju.

V noči od 14. na 15. sept. je izbruhnil v vojaškem in mornariškem arzenalu v Pulju, ki je eden najvažnejših Italije, nenadoma silen požar. Ogromni ognjeni zublji so švigali iz glavne delavnice ter objeli kmalu tudi tesarsko delavnico. Bila je velika nevarnost, da se razširi ogenj tudi na sosednje delavnice, kar pa je bilo po velikem trudu preprečeno. Prebivalstvu sta naznanila požar dva topovska strela. Polastila se ga je strašna panika in je vse bežalo na ulice. Obe delavnici sta bili popolnoma uničeni in znaša škoda več milijonov lir.

Književno podjetje naših neodre-

šenih bratov.

Naši rojaki v Juljski Krajini so si ustanovili književno podjetje pod naslovom "Goriška Matica", ki za nizko ceno izdaja vsako leto svoje naslednje knjige: 1. Koledar, 2. Zlatavna knjižnica III. zvezek, 3. Sirova knjižnica. Koledar se odlikuje po bogati vsebini ter prinaša raznovrstne slike naših krajev in iz delovanja in življenja naših rojakov v zasednem ozemlju. Poleg te bogate vsebine ima še posebno prilogo, zemljevid cele Juljske Krajine. Zabavno knjižnico je pri-

redil ugledni naš pesnik Alojzij

Gradnik in je v njej priobčil prevode najlepših hrvatskih povesti Senice in drugih pisateljev. Sirova knjižnica pa je uredil dr. Pavlica. Knjige je dobili v Ljubljani pri Založbi "Jug". Pred škočijo 21—1. Sianje 20 Din. Za Ameriko več, ker je poštnina dražja.

Čudna stenska slika.

Slavni slikar Hogarth (1697—1764) je bil včasih zelo ludomuden. Nekoč ga pokliče k sebi lord Leslie, ravno tako bogat kot skop.

Naroči mu, naj okraši steno v novi graščini z veliko sliko, ki naj predstavlja Izraelce, bežeče skozi Rdeče morje, in pa Faraona, ki jih z armado zasleduje. Slikar zahteva 100 angleških funtov, a lord mu jih ponuja samo 20. Hogarth reče: "Dobro, ker sem ravno v luči denarni stiski, bom prevzel delo tudi za ta denar, zahtevam pa, da mi vsoto takoj izplačate." Denar je dobil, obenem pa tudi ključke od galerije, da bi takoj drugo jutro začel. Komaj je sonce izšlo, že je ob steni, z njim pa mož z veliko posodo rdečice barve in velikim čopičem. Se predno je lord vstal, je bila stena krvavordeča.

Hogarth pogleda svoje in svojega tovariša delo, pokliče lorda in mu reče: "Je že narejeno."

— "Kaj je narejeno?" pravi lord začuden, "kaj naj pomeni ta stena?" — "Rdeče morje," pravi Hogarth z resnim samozadovoljstvom. "Rdeče morje?" jeclja škopuh. Začel je nekaj slutiti. "Kje je pa Faraon? Kje je njegova armada?" — "Vse je utonilo." — Kje pa so potem sinovi Izraela?" — "Ti so pa že srečno dospeli na drugi breg."

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$1.50.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

Z voza je padla

V Križah pri Kranju so se splisili konji Franciški Lončar, vsled česar je ta padla z voza in se na glavi močno poškodovala. Prepekljali so jo v ljubljansko bolnico.

Vsak previden vlagatelj vpoštevaj pri naložitvi svojega denarja

Sigurnost in dohodek

Vložite vaše prihranke pri nas na

"Special Interest Account"

ker uživate te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zagajena v pokritju z najboljšimi ameriški bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York City

Fr. Milčinski.

MLADIH ZLOČINCEV LASTNI ŽIVOTOPISI.

BOLNEGA RODU.

Osemnajst let star mladenič, pa je, kakor da jih šteje komaj petnajst; majhen, šibek, drobne- ga koščenega obraza, redkih las, plahoga pogleda; v obleki in v manirah pa zelo dostojen in sna- žen. Že od rojstva slaboten, je v razvoju zaostal. Opravil je štiri razrede ljudske šole, pogledal celo v gimnazije, potem pa, šole prost, poizkušal razne obrte. Zdaj se uči brivskega obrta in mojster je zastran njegove sposobnosti in spretnosti povse zadovoljen, le to graja, da hoče prehitro vse zna- ti. Mnogo čita, peča se tudi z god- bo: na štiri instrumente zna, in sicer kakor sam trdi, prav izvrst- no — kakor drugi tožijo, neusmil- ljeno slabo. Rad se baha. Pobo- žen je zelo. Starši so mu pridni, pošteni, zelo skrbni, v sorodstvu pa je umobolnost. Roditelja o si- nu tako sodita, da je dobrega sr- ca, le koleša ne sme videti; pra- vita, kolo ga koj zapelje; upata pa še vedno, ga ga sroča pamet.

Šele pred tremi meseci je bil kaznovan s petdnevnim zaporom, ker si je "za pol ure" izposodil kolo, potem pa s kolesom pobit- sal na Štajersko, ga prodal in izkupil zadel in zapil O prili- ki te kazenske stvari sta mu zdravniška izvedena preiskala duševno stanje in izjavila, da je revež sicer v znatni meri dušev- no podvržen, vendar ne tako, da ne bi bil odgovoren za svoja de- janja.

In zdaj je vnovič zabredel v sličen greh. Ušel je svojemu briv- skemu mojstru, se po ovinkih po- tepel v B., ondi si poiskal vaje- niško mesto, pa se hitro naveličal dela in že drugi dan jo ubral zopet nazaj, odkoder je prišel. Po poti pa je naletel na deset let sta- rega dekca s kolesom; "izposodi- ti" si je kolo in se z njim odpe- ljal brez drugega določnega ci- lja, nego da kolo čim prej proda. Ali ko mu je prvi nerodni poz- kus kupitje izpudil, se je obr- nil; pravi, da se je pričel kesati tatvine in da je imel namen, kolo vrniti, če bi vedel komu. Pritekel je orožnikom, ki sta ga zasledo- vala, baš v roke; oddala sta ga v zapore okrajnega sodišča.

V zaporu se je kazal močno ske- sanega. Pisal je domov pismo, ki v njem pravi:

"Ljubi moj papa!

V začetku pisanja te s solznimi očmi in mamno prosim odpušča- nja. Dragi moj papa, daleč sem zabredel, sedaj izprevidim, da kdor Boga zapusti, Bog pa njega. Jaz nisem Vas nikdar ubogal, ki ste me zmirom dobro in pošteno učili, ste mi dajali dobre nauke, in ker Vas nisem ubogal, me pa Bog tako kaznuje. Vsak, kdor se bo ravnal po 4. božji zapove- di, mu bo dobro šlo na tem in na onem svetu. Ti ne veš, dragi pa- pa, kadar se jaz na tisto pismo spomnim, ki ga je mama tako le- po pisala da kar jokam cele noči. Ljubi papa, ti ne veš, kako mi je hudo, da mi še sree od same za- losti poči. Kaj sem Vam zopet dragi starši, naredil. Torej lju- bi papa in ljuba mama, odpusti- ta mi, saj sem obljubil, da nikdar več kaj takega! In prva moja pot bo v cerkev, tam bom poklek- nil pri Marijin oltar ter bom s sol- znimi očmi obljubo naredil, da se hočem za celo življenje pobo- ljšati, bodem prejel zakrament sv. obhajila in hočem celo življenje vdano in zvesto Bogu služiti in Vas ubogati.

Torej Vas še enkrat lepo pro- sim odpuščanja, da se bom resni- no pobiljšal in hočem postati Ma- rijin mladenič. Jaz prosim Boga vsak dan za Vas, da bo Vam dal ljubi Bog zdravje na tem in na onem svetu. Dragi starši, ne za- lujite, Bog bo vse zopet dobro na- redil.

Praznike boste žalostne ime- li, a še bolj žalostne jih bom i- mel jaz, ali po svoji krivdi. Lju- bi papa, ako si tako dober in se me usmiliš, da mi pošlješ še kaj za praznike, da si bom kaj kupil. Bog bo Vam stokrat povrnil. In

se ti prav lepo zahvaljujem za poslani mi dve kroni. Dragi m- ljuhi starši, molite zame! Jaz m- lim vsak večer in vsako jutro — jako slabo se počutim. Vam želim najbolj vesele praznike. To- rej dragi papa, če mi pošlješ, da si bom kaj kupil, ti bom jako hva- ležen.

Sedaj pa Vas s solznimi očmi prav lepo pozdravim in ostanem do hladnega groba

Vaš zvesti sin.

Molite zame."

Značilen za mladega moža je bombastičen slog pisma. Poseb- nost njegovega pisanja je tudi, da rad izpušča pike nad "i" in "j" in kljuko nad "s" in "z", pa tudi kaka črka mu večkrat ostane v peresu ali se zameša na nepravilni kraj: "Va" namesto "Vas", "se" namesto "sem", "na" namesto "naj", "jak" na- mesto "jako", "szlnimi" name- sto "solznimi" itd.

Ganljivo pismo ni izgrešilo svo- jeda namena. Uboga roditelja navzlic vsem bridkim izkušnjam še vedno verujejo svojemu pre- več ljubljenu sinu, mu nista le- skrbela za obilne velikonočne po- tie, trudila sta se tudi, da ga rešita iz preiskovalnega zapora — celo zagovornika sta mu naje- la.

Pred sodnikom je mladi zloči-

tec gladko priznaval ovađeno o- svojitev kolesa. Opravičeval se je, da je ravnal kakor v "neki furiji" nič ni mislil na to, da je šele nedavno zaradi enakega de- janja prestal obšutno kazeno. Na vprašanje, zakaj je odšel z doma, zakaj mojstru, zakaj iz B., ima vedno isti odgovor: "Bal sem se."

Sodnik ga je začasno izpustil iz preiskovalnega zapora; poučil ga je, da ga hoče, predno izreče sodbo, še preizkusiti, ali so nje- gove obljube, da se pobiljša, res- nične in trdne. Naročil mu je, naj pri mojstru, ki ga bo zopet pre- vzel, pridno in pošteno vztraja, vsak ponedeljek pa naj pride so- dniku poročat o svojem delu in ne- delu. In ničesar se naj ne boji! Če bi se mu zgodila kjerkoli ka- terakoli krivica, naj brez strahu pride k sodniku, sodnik se bo zavzel zanj; ide naj pa nikar ne, kajti izgovor: "Bal sem se" ne bo držal. Hratu je dobil ukaz, da popiše svoje življenje.

Tako je res prihajal ponedeljek za ponedeljkom, skrbno oblečen z velevjudnim vedenjem; v o- brokih je donasal svoj življepis in se hvalil, kako se mu dobro go- di. Pri zadnjem obisku je še iz- javil, da je čisto izključeno, da bi še kdaj ušel mojstru ali se lo- til tujega blaga.

(Dalje prihodnjic).

Veliki rovar v sremških Karlovcih.

General barona von Wrangla, "odličnega gosta Juoslavije", ki stoji v Sremških Karlovcih in vodi monarhistično propaga- do po celem svetu, so zdaj teme- ljito razkrinkali. Bolgarska vla- da je namreč dobila v roke od njega sestavljene in podpisane dokumente, iz katerih je razvid- no, da je ta rovar iz Sremških Karlovec, odkoder so ti doku- menti datirani, snoval državni prevrat v Bolgariji, da iz te de- že ustvari operativno bazo za novi pohod na Rusijo. V teh do- kumentih izveemo sledeče:

17. avgusta t. l. zapove "šef generalnega štaba" barona Wran- gla, general Šatilov, opveljniku l. ruskega kora na Galipoliju, ge- neralmajora Martinova, da se v- svrhu prehoda na bolgarsko ozem- lje domeni s francoskim povelj- nikom na Galipoliju in grškim poveljnikom v Odrinu in mejo prekorači pri Svilengradu in He- bibevu ter se združi z (ruski- mit) gojenici vojaške akademije v Bolgariji pod komando ge- nerala Aleksejeva.

Drugi dokument, podpisan od Wragla in Šatilova, datum isti, zapoveduje generalu Mullerju, da se domeni v opozicijo in voja- škimi krogi v Bolgariji v svrhu sestave nove vlade, katere bi pri- šla na krnilo s pomočjo od Wran- glovecv uprizorjenega puča. — Vojno ministrstvo bi imel prevze- ti ruski general, Wrangloveci bi se morali oficijelno priznati kot ruska armada in bolgarsko ozem- lje uporabiti kot operacijsko ba- zo proti Rusiji. General Muller naj raportira o stanju mest, cest, mostov, brzojava, bank itd. On naj sestavi proglas na bolgarski narod, da se Wranglova armada ne bo vmešavala v notranje za- vede dežele. Sestavi naj tudi li- sto oseb, katere bo treba soditi.

Tretji dokument, tudi od Wran- gla in Šatilova, predstavlja pi- smo (datum 17. avgust), v kate- rem se vprašuje poveljnik l. ru- skega kora, katere ruske genera- le da predlaga za komandante garnizij v Bolgariji.

Prvo povelje je datirano iz Sremških Karlovec, ostali dve pa iz Belgrada. Vrhtega se je na- šlo pismo polkovnika Bredova, v katerem se sprašuje, na kakšen način bi se bilo mogoče najlažje polastiti kolodvora, radio-postaje, pošte, vojašnice, arzenala, električ- ne centrale itd.

Avtonomija za vzhodno Galicijo.

Poljska vlada je izdelala za vzhodno Galicijo poseben zakon- ski načrt glede avtonomije Gali- cije, čegar glavne določbe so sle- deče: Okrožja Lvov, Stanislav in Tarnopol določeno samoupravo, kate- re najvišji organ je okrajna zbor- nica. V njeno kompetenco spada- jo vse cerkvene in šolske zade- ve (izvzema vseučilišča), javna dobrotelost, zdravstvo, cestne in železniške zadeve in agrarna re- forma. Okrajne zbornice sklepa- jo o teh zadevah zakone, ki jih potrjuje predsednik poljske repu- blike (ne pa minister oziroma kakšen veliki župan, kakor to do- loča vidovdanska ustava). Člani okrajne zbornice ali "sejma" se ločijo v rusinsko in v poljsko zbornico. Vsaka od teh sklepov v narodnostnih vprašanjih samo- stojno.

Vsak pol.

Sultan Murad III. (1574-1695) je imel dvornega noreca, ki si je vsako jutro pri vstopu v vladar- jevo sobo smel izprostiti kako u- slugo. Navadno je prosil za de- narno pomoč. Nekoč pa ne po- prosil za sto cekinov kakor sicer, temveč za sto udarcev po podpla- tih. Sultan mu je takoj ustrelel; ob velikem vpitju in jadikovanju so mu jih našli že petdeset, ko zakriči: "Dosti je, ne maram več!" — "Kako to?" ga vpraša sultan. Saljivec reče: — "Danes zjutraj je prišel vratar k meni in me je prosil, naj mu odstopim polovico današnje nagrade. Ob- ljubil sem mu in prosim, odštejte jih sedaj še njemu petdeset." — Vratar jih je dobil, norec pa ra- notoliko cekinov za preostale bo- lečine.

Kočljivo vprašanje.

Francoski maršal Saint-Arnaud je imel zelo boječ hčerko. Hotel jo je odvaditi in jo je opominjal, naj vendar ne bo tako neumna in naj se ne boji vsake malenkosti. "Ali se ti krave nič ne bojiš?", vpraša otročiček. — "Nič." — "Tudi psa ne?" — "Bog obvari, čisto nič." — "Kaj pa ose, ali se te bojiš?" — "Ne." — "Če pa grmi, takrat se pa vendar bojiš?" — "Tudi takrat ne." — "Potem pa, ljubi atej, se pa ti res nbe- nega drugega ne bojiš kakor ma- me?"

Grki.

Rus Averčenko, ki prebiva se- daj v Pragi, piše o Grkih: Po morju je vozil parnik. Pa je pri- šel velik vihar in ladja prišla v veliko nevarnost. Poveljnik je de- jal: "Tovor je pretežak, vrzimo 100 zabojev limon v morje." In tako se je zgodilo. Toda vihar je postajal močnejši. Eden od po- morščakov je rekel: "Gospoda moja, tu imamo popotnika, ki je žid. Vihar se bo podel, če ga vrzemo v morje." Tako se je zgo- dilo. Vihar pa je besnel ko divja zver. "Stoj!", je dejal drugi. "Z nami se vozi Grk. Mesto žida bi morali Grka vreči v morje. Slučaj je nanesel vihar je res pojenjal. Naenkrat zagledajo ogromnega morskega volka plavati za ladjo. "Vjemimo ga, fantje!" — "Vje- mimo ga!" Zvlekli so ga na krov, razparali mu trebuh — in glej, v njem je čepel Grk in prodalji ži- du limone, franko zadnji del so- movega telesa. Zato sem radi u- sode Grkov brez skrbi, naj tudi jim Turki dele batine. Grkov ne bo konec. Grki imajo svoj politi- ni in diplomatski sistem: "S Kon- stantinom stvar ne gre posebno dobro, zato pokličijo Venizela. V Venizelom ne gre dosti boljše, za- to pokličijo Konstantina. Kon- stantin ni izpolnil upov, zato je spravi "rešitelj domovine" Ve- nizelos skupaj svoje kovčge in potuje na Grško reševati domovi- no. Sistem je pravilen: Na dveh nogah je vedno lažje hoditi ko na eni.

Razorožitvena komisija.

Francoski delegat Juvenel je so- lidarnost Evrope.

3. komisija Društva narodov, je imela sejo, ki se je pečela z vpra- šanjem razorožitve. Francoski de- legat senator Juvenel je utemelje- val svojo resolucijo v prilog ra- zorožitve. Dejal je, da Francija ve, da bo le solidarnost napravi- la države Evrope močne in da se ne smejo vedno le sklicevati na intervencijo. Države Evrope si morajo v gospodarski bedi najpr- vo same poangati, potem tudi po- moč Amerike ne bo izostala. Po- vsod v Evropi vlada velika be- da. So države z ničevredno valuto; te ne morejo ničesar kupovati. So dežele z visoko valuto; te ne mo- rejo ničesar prodajati. Oboji so še na slabše mko Francija. Gospo- darski položaj je danes tak, da ima isto blago v raznih deželah Evrope razne cene; denar posa- meznih držav ima v raznih drža- vah različno vrednost. To pome- ni v kulturnem oziru globok pa- dec. Ta miselnost pa izvira odtod- ker so države Evrope l. 1914. sto- je gospodarstvo naslonile na mo- ratorije: sedaj pa ne najdejo več izhoda iz tega položaja.

Nemčija misli, da je njen izhod edinole ta, da ji ni treba več pla- čevati obveznosti; druge države vidijo, da imajo več dolgov, ko premoženja. Zato je treba ugotovi- ti povsod pravo stanje ter po- staviti pravo bilanco in izvesti pravo inventuro. Načelo pa mora biti: Proč z moratoriji in ppgod- bami, ki na njih slone. K sreči ni treba revidirati mednarodnih pogodb, ampak le račune. Z eno besedo: Treba je javnih računov. Problem reparacij je treba zveza- ti s problemom dolgov. Ona vpra- šanja sta dejansko v zvezi med seboj. Eno se brez drugega ne da rešiti. V bodočnosti nam je priča- kovati zveze med državami. Gos- podarska moč pa je pogoj politič- ne moči. Evropo je treba začeti ustvarjati. Evropa mora začeti smatrati za prvo nalogo, izbrisa- ti sledove vojske. Vsi narodi pa morajo priznati, da noben ne bo vsak za se deželen rešitve: Ali solidarnost v poginu, ali solidarnost v rešitvi. — Nato je izjavil zastopnik Anglije delegat Fisher, da sprejema Juveneevo resolu- cijo.

Dober odgovor.

Angleški diplomat je bil povab- ljen k carju Nikolaju II. na obed. Prevrnil je kozarec, postal je rdeč, ves je bil v zadregi. Niko- laj, sicer zelo dobrodrušen, se ho- če malo pošaliti in reče: "Ali je pri vas na Angleškem taka nava- da?"

"Da, Velikanstvo, včasih se pri- peti kaj takega, a na Angleškem tega nihče ne opazi."

Telefonska postaja na Grosup- ljem.

Prj počtnem uradu na Grosup- ljeni se je s 1. sept. uvedla za tele- fon popolna dnevna služba.

Najboljša cigareta

Čudna navada.

Profesor matematike na uni- verzi v Glasgownu, Robert Simson, je bil eden onih profesorjev, ki zelo skrbijo za zabavo drugih. I- mel je tudi navado, da je zmeraj štel korake, če je šel od doma, tudi če ga je kdo nagovoril in je šel z njim, ni nehal šteti. — En- krat gre predavati: napravil je bli- ravno 921 korakov, ko ga sreča neki gospod. Ta je profesorja si- cer poznal, ni pa vedel, kakšno navado ima. Nagovori ga: "Eno vprašanje mi dovolite!" — "Me veseli, ljubi moj, 921." — "O, ne 921, samo eno samo vprašanje." — "Prosim, 921", pravi profesor. "Res ste prijazni, a ne bom Vam jih stavil toliko. Samo nekaj bi rad zvedel. Bil ste znani z umr- lim doktorjem Biftonom in rad bi Vas vprašal, če ima res vsaka nje- gova nečakinja 900 funtov dote?" — "Čisto prav, 921." Oni ga gle- da, misli, da je znorel, in gre svo- jo pot naprej. Tedaj šele opazi profesor, da ga gospod skoro go- tovo ni razumel, stopi en korak naprej, pa se obrne in zavpije: "Ne, gospod, ne 921, samo 900!" — "922." — Štel je spet korake. — "Revež ubogi, res je znorel," pravi gospod.

Zastoj češkoslovaške industrije.

V vzhodnomoravski tekstilni industriji so sklenili znižati dra- ginske doklade od 85 na 65 od- stotkov. V kemični industriji, ki je last zveze nemških industri- cev, so odpovedali kolektivno po- godbo. Prizadeh je 70 obratov z 9000 delavci. V porcelanski in- dustriji je deloma ustavljenih 9 obratov. 2568 delavcev dela le po tri dni v tednu. V kaolinski in- dustriji v Dobranih je ustavljen obrat. Na cesti je 600 delavcev.

Henrik IV. in kmet.

Henrik IV. (1589-1610) gre na lov. Odstrani se od spremstva. — Pod drevesom ob cesti zagleda kmeta, sedečega v senci. "Kaj pa delaš tukaj?" — "Čakam, da bo kralj mimo prišel." — "Če hočeš iti z menoj, te bom nekam peljal, kjer si ga boš lahko prav od blizu ogledal." Kmet gre s Henrikom in ga vpraša: "Kako bom pa ve- del, kdo je kralj?" — Poglej sa- mo naokoli in kdor bo ostal po- krit, tisti je kralj." Prideta do spremstva, ki kralja spoštljivo pozdravi. "No, kdo je kralj?" — vpraša Henrik. "Sedaj pa res ne vem, ali vi ali pa jaz, kajti samo midva sva še pokrita," se odreže kmetič.

Dober odgovor.

Angleški diplomat je bil povab- ljen k carju Nikolaju II. na obed. Prevrnil je kozarec, postal je rdeč, ves je bil v zadregi. Niko- laj, sicer zelo dobrodrušen, se ho- če malo pošaliti in reče: "Ali je pri vas na Angleškem taka nava- da?"

"Da, Velikanstvo, včasih se pri- peti kaj takega, a na Angleškem tega nihče ne opazi."

Ogromna skala na železniškem tiru.

Na koroški progi Južne železni- ce je med postajama Vuzenica- Dravograd padla velikanška skala na železniški tir in ga popolnoma razdejala. To se je zgodilo ponoči. Kljub temu je bil železniški tir še pred prihodom vlaka popravljen, tako da ni bilo nobene nevarnosti.

ZDRAVJE in BLAGOSTANJE!

Če trpite vsled "REVMATIZMA", ZAPRTJA, NE- PREBAVE, PRIŠČA, BRONHITISA, ULJES, če so va- ši živei na katerikoli način prizadeti; ali če hočete imeti le- po, čisto, zdravo polt, hočemo, da poskusite zavoj našega ČUDOVITEGA ZDRAVILA, YEASTOLAX. Poleg raz- nih sestavin vsebuje YEASTOLAX najvišje in najbolj uspešne VITAMINE, o katerih je moderni svet pronašel, da so neobhodno potrebni življenski moči. Njihova upora- ba je pomagala ljudem po celi deželi, sedaj se vesele popol- nega zdravja in živahnosti. YEASTOLAX ne povzroča pečice ter je milo odvajalno sredstvo. Njegovo delovanje je gotovo.

Da hitro uvedemo YEASTOLAX v vsako občino, bo- mo dali za določen čas vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 za stroške velikega zavoja,

POPOLNOMA ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubelj je bil svoj čas vreden 55 centov, kar bi znašalo v gorenji vrednosti \$27,500.00.

Štedite ta denar. Veliko jih je obogatelo, ker so kupo- vali tuj denar po vojnah. Pravijo, da so v Rusiji razkrili množino radija, ki reprezentira \$50,000,000,000, in ča- sopisje opozarja na velikanske ameriške načrte glede olja in drugih industrij, ki se obračajo proti Rusiji. The Chi- cago Tribune je opozorila 12. septembra na nov prekop, ki je bil ravnokar odprt za plovo med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in Centralno Azijo. To je nov vir surovin za ru- sko-nemško zvezo, posebno pa olje, magnezij in baker. Nemški in ruski trgovini je odprta pot v bogato Perzijo in Centralno Azijo. Pomislite, kaj to znači. Brez dvoja- ma ne boste opustili te prilike ter si nabavili te rublje.

Naša želja je, da bi vsakdo v Ameriki, ki potrebuje naše zdravilo, poslal po zavoj našega YEASTOLAXA. Mi se poslužujemo te metode, da razglasimo hitro njega YEASTOLAXA bodo veliko več vredne. Prepričani smo, da boste zadovoljni. Samo izpolnite spodnjo nakaznico, sestavine. Čudovita tonika in zdravilne sestavine pošljite takoj in pridenite \$1.00. Dobili boste svoj zavoj YEASTOLAXA in 50,000.00 rubljev brez zamude. Zado- voljstvo garantiramo ali pa vrnemo denar. Pomnite, da je ponudba samo za en čas, tako za vaše zdravje in bodočnost, pojdite danes na delo.

YEASTOLAX COMPANY
1253 So. Michigan Avenue, Dept. F154 CHICAGO
IZPOLNITE SPODNJI KUPON.

YEASTOLAX COMPANY,
1253 So. Michigan Avenue,
Dept. F154, Chicago, Illinois.

Prosim, pošljite mi zavoj YEASTOLAXA in 50,000.00 ruskih rubljev. Priloženo dobite \$1.00. Če ne bom zado- voljen, mi boste vrnili denar.

Ime

Naslov

Mesto

Država

(Advertisement)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1923

JE IZŠEL.

Koledar je bolj obsiren, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 strani. Vsebuje krasne slike, ter presega glede zanimivih razprav, pripovedi, in poučnih člankov vse dosedanje.

Cena je s poštnino samo 40 centov
za Jugoslavijo je ista cena.

Izrežite ta kupon, pridenite pokritje v znamkah ali Money Order, ter pošljite nam.

Naročilni list.

SLOVENIC PUBLISHING COMP.
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Priloženo pošiljam \$....., za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete izd. "SLO- VENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR" za leto 1923.

Ime

Naslov

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ- VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

22

(Nadaljevanje.)

— Tam-le je njegova koča, — je rekel Kent malomarno. — Če ga ni tam, potem mora biti kje drugod.

Nato je odšel. Bil je živina ob vsakem času, vedno bolj pripravljen poslušati se svojega biča kot pa svojega jezika.

Nuttall je videl z zadovoljstvom, kako je odhajal ter si celo zapomnil smer, v katero je krenil. Nato pa je planil proti koči ter spoznal v svoje veliko nezadovoljstvo, da dr. Blooda ni doma. Smotren človek bi sedel ter čakal, kajti to bi bila koncem konca najhitrejša in najbolj varna pot. Nuttall pa ni imel nikake soli v glavi. Planil je iz stokade, se nekoliko obotavljal glede smeri, v katero naj krene ter sklenil končno oditi po poti, po kateri je videl odhajati Kenta. Hitro je krenil preko izsušene savane, proti sladkorni plantaži, ki se je blestela v zlatih žarkih jumijskega solca. Ozki prehodi so rezali velike bloke dozorevajočega, temno-rumena sladkornega trsa. Nuttall je planil v eno teh steza. Delavci so ga povsod mrko gledali, ko je prišel mimo njih. Pitta ni videl nikjer, a ni si drznil vprašati zanj. Prišel je iskati vsepovsod ter hoditi po plantaži semintja. Enkrat ga je ustavil neki nadzornik ter hotel izvedeti, kaj da hoče imeti. Rekel je, da išče doktor Blooda, ker mu je zboleel nečak. Nadzornik pa mu je odvrnil, naj gre k vragu ter se izgubi s plantaže. Blooda ni tam. Če sploh kje, mora biti v svoji kolibi v stokadi.

Nuttall je odšel naprej, v mnjenju, da bo krenil v pravo smer. Šel pa je v napačno smer ter proti onemu delu plantaže, ki je bil najbolj oddaljen od stokade ter v bližini gostega lesa, na katero je plantaža mejila. Nadzornik je bil preveč brezbržen ali pa tudi preveč leh v veliki vročini, da bi ga poslal v pravo smer.

Nuttall je hitel naprej in ko je zavil krog nekega ovinka, je zadel na Pitta, ki se je mučil z leseno lopato pri nekem namakalnem kanalu. Nosil je hlače iz bombaževine, že precej raztrgane, a to je bila cela njegova obleka z izjemo širokokrajnega slaminka, ki ga je ščitil pred učinkovanjem tropičnega solca.

Kakorhitro ga je zapazil Nuttall, se je naglas zahvalil svojemu Stvarniku. Pitt se je ozrl nanj s presenečenjem, a Nuttall se ni dal motiti ter mu zaupal svojo povest s pritajenim glasom. Rekel mu je, da potrebuje deset funtov in da bo šlo vse k vragu, če jih ne dobi. Jeremija Pitt ga je pošteno ozmerjal.

— Vrag naj vzame tvojega tepca, — je rekel. — Če iščete Blooda, zakaj pa izgubljate svoj čas tukaj?

— Ne morem ga najti, — je zameketal Nuttall. Tak sprejem ga je užalil.

Popolnoma je pozabil, v kakšnem stanju so bili živci Pitta po celi noči čakanja, ki se je končala z zoro obupa.

— Misliš, da ste vi ...

— Mislili ste, da lahko vržem proč svojo lopato ter ga poiščem mesto vas? Kaj ne, to ste mislili? Moj Bog! In naša življenja so odvisna od takega tepca. Medtem, ko izgubljate tukaj svoj čas, potekajo ure. Če bi prišel nadzornik ter me videl govoriti z vami, kako bi mu pojasnili to?

Za trenutek je Nuttallu zmanjkalo besed vspriči te velikanse nehalnosti. Nato pa je eksplodiral.

— Zahvalil bi se nebu, če bi ne bil nikdar utaknil svojih prostov v to zadevo. Želel bi ...

Nikdo ne ve, kaj si je želel, kajti v istem trenutku je prišel krog ovinka neki velik človek v svetlo-rjavi obleki ter v spremstvu dveh črncev, ki sta bila oborožena z biči. Ni bil niti deset korakov proč, kajti njegovega prihoda ni bilo mogoče čuti na mehkih tleh.

Mr. Nuttall se je divje ozrl na to in ono stran ter planil nato proti gozdu kot preplašen zajec. S tem je napravil najbolj izdajalsko in nespretno stvar, ki je bila mogoča v takih okoliščinah. Pitt je zahropel ter se naslonil na svojo lopato.

— Hej, stojte, — je zakričal polkovnik Bishop za beguncem.

Begunec pa je letel naprej ter ni niti obrnil svoje glave. Njegovo edino upanje je bilo, da ni zapazil polkovnika njegovega obraza in da ga ni spoznal, kajti upliv polkovnika Bishopa je bil tako velik, da so obesili vsakega, o katerem je bil polkovnik mnenja, da je boljše če je mrtev kot pa živ.

Šele redaj, ko je dospel begunec do džungle, se je opomogel polkovnik od presenečenja ter se spomnil, da ima za seboj dva črnca. To je bila njegova telesna straža, brez katere ni nikdar prišel na plantažo izza časa, ko ga je napadel neki suženj ter ga skoro zadavil.

— Za njim, črne svinje, — je zakričal na črnca. Še predno sta planila za beguncem pa se je premislil.

— Počakajta, — je rekel.

Spomnil se je namreč, da bi bilo treba mogoče loviti begunca v pušavi celi dan, dočim je bil vendar tukaj Pitt, ki mora razkriti identiteto svojega sramežljivega prijatelja. Pitt se bo brez dvoma obotavljal, a pokovnik Bishop je poznal več načinov, kako premagati odpornost svojih sužnjev.

Obrnil se je proti sužnju z licem, ki je bilo razgorelo od notranje in zunanje vročine in s parom svinjskih oči, v katerih je žarel ogojen krute inteligence. Stipil je naprej ter mahal pri tem s svojo palico iz bambusa.

— Kdo je bil oni begunec? — je vprašal s strašno uljudnostjo.

Jeremija Pitt, ki se je še vedno opiral na svojo lopato, je nekoliko povsli glavo ter prikel nervozno cepetati s svojimi nagima nogama. Zaman je iskal odgovora na to vprašanje ter na tihem proklinjal zatelebanost Nuttalla.

Polkovnikova palica je padla po plečih sužnja z veliko silo.

— Odgovori mi, pes. Kako se piše ta begunec?

Jeremija se je ozrl na plantažnika s skoro izzivalnim pogledom.

— Ne vem, — je rekel in v njegovem glasu je bila vsaj mala trohica odpora radi udarca, katerega si ni drznil vrniti. Njegovo telo ni občutilo udarca, a njegova duša se je zvijala v brezizrazni bolesti.

— Ti ne veš? Tukaj se eno, da se ti izbrišejo možgani.

Zopet je padla palica.

— Ali veš za njegovo ime?

— Ne vem.

— Torej trmasti, kaj ne?

Polkovnik Bishop je zrl nanj izzivalno. Na to pa ga je obvladala njegova strast. — Ti nesramen pes! Kaj, mene boš izzival? Ali misliš, da se pustim norčevati iz sebe?

Pitt je skomignil z rameni, se obrnil na stran ter molčal. Le malo je stvari, ki bi bile bolj izzivalne kot te in temperament polkovnika ni nikdar zahteval dosti provokacije. Surova furija se je v istem trenutku vzbudila v njem.

(Dalje prihodnj.)

Strašni dnevi mojega jetništva.

J. Zupantič.

Javnost naj mi oprostí, če ponavljam venomer; jaz, mene, mene, mene, pri meni, z menoj. Moj namen je bil in ostane: iz kratkih epizod, ki sem jih videl in preživel sam, sestaviti vsaj približno in površno sliko "velike drame človeštva", ruske revolucije, ki pa žalibog pod mojim peresom ne bo tako velika, kot je v resnici. Ni pa moj namen, diskreditirati to ali drugo stranko, vtišniti med vrstice politično tendenco. Epizode, ki jih opizujem, so le goli fakti, večkrat celo takoli, da žalijo čut kulturnega človeka. In vendar so fakti!

Obljuba dela dolg. Kolegija tajnega sodišča me je obsedla na smrt. To mi je sporočila neka dama, ki mi je poslala na listku v koščku kruha prijeto vest. Toda tajno sodišče je sklenilo, poslati me še na predsmrtno potovanje iz Omska v Tomsk, ker sem ondi svoj čas služil kot pomočnik poveljnika mesta.

Pri nas imamo ženitbena potovanja, tam pa predsmrti. In res, še isti dan sta me sprejela dva rdečearmejsca pod svojo zaščito, in odšli smo v novo ječo — na vojaški komisarijat mesta. Zvečer pa sem korakal v senci bajonetov na kolodvor.

Med potjo sem podkupil vojak — podkupi se lahko v Rusiji še danes vsakega človeka — dal sem mu poslednjo srajco, ki sem jo še imel in prinesel mi je od prijatelja nož aparata "Gillet", s katerim si pri nas brijejo brade. Jaz, ki žalibog nisem imel časa študirati medicino, sem sklenil poskusiti s tem nožem majhno operacijo. Vedel sem, da me čaka v čezvičajki v Tomsku še marsikatera težka ura. V Tomsku je bil eksperimentalni organ madžarski; — rabijo so bili sami prvotrstni eksperimentalji mongolske rase, ki niso bili naklonjeni Jugoslovonom.

Vedel sem torej, da me čaka gotova smrt, da je moje življenje končano, da je vse to, kar vidim in slišim, kar se godi okrog, le zaključni refren divne pesmi — življenja. Umreti moram. Nič posebnega, kajne? Vsak človek ve, da mora umreti. Samo ljudje ne vedo, kdaj, jaz pa sem vedel: od Omska do Tomska je približno 600 km, vlak vozi dva dni — torej še dva dni! Sploh pa nisem ničesar vedel. Vedel sem in nisem vedel, mislil sem in nisem mislil. Vse to vem šele zdaj. Kako je v takih trenutkih človeku, bi lahko povedali ljudje, ki so že onkraj groba. Jaz ne morem, pa tudi se ne spominjam rad tiste strašne noči.

Razmišljal sem: mučili me bodo, poniževali, žalili do skrajnosti, nato ustrili kakor psa ter vrgli moje telo kakor mrhovino v jarek. Rajši skočim sam v večno temo, nego da bi se dal vanjo pahnuti onečastjen po teh bestijah. In tako sem si ponovil v vagonu preprežen odvodne žile na obeh zapetjih. Deset minut je brizgala kri, izgubil sem zavest.

Samomor! Morala! Kristova vera! Ha, ha, kaj še? Fraze ljudi, ki po kavarnah pijejo turško kavo. Kogar niso peljali ponoči na klavne, kjer koljejo Mongoli, naj molči!

Sedem dni je minulo nato; prebudil sem se v bolnici v Kajnsku. Zdravnik je stal ob postelji, položil mi je roko na čelo in gledal mi je v oči. V sobi so stokali bolniki. Povedal mi je, da sedem dni ni vedel, kaj vidi pred seboj — truplo ali živega človeka. Tri dni je stal vojak z bajonetom ob moji postelji; videl je, da v meni ni več življenja, da bo krogla, ki je bila namenjena meni, lahko prihranjena za drugega. In je odšel. Tudi zdravnik je odšel; ostal sem sam z bolniki, ki so stokali. Živ! Odprl sem oči, zatisnil sem jih, pa sem jih zopet odprl. Živ! Gledal sem okrog!

Soba, postelja, na posteljah živ ljudje, okna, tam zunaj brije burja in podi morje snežnik bogve kam. Misel je planila tja, kjer sem iskal opore v težkih dneh, vrnila se je, pa je ponavljala venomer: živ, živ, živ! Življenja! Takrat sem se izpoznal, ti večna tajna prirode! Ne spominjam se

rad tisti minut. Ne. Vrgel bi proč peres, da ne piše teh vrstic, ki so le profanacija velikega spoznanja...

Začelo je strašno življenje v bolnici, ki je bilo tako strašno, da je strašen celo spomin nanj. Sibirski zima! Kdor ni bil v tej prokleti zemlji, ne ve, kaj je sibirski zima. Sedem mesecev tu li pod oknom, le v dimnik na strehi. Tuli! Sedem mesecev je noč osemnajst ur dolga, osemnajst ur tuli burja vsako noč. Šest ur je dan, šest ur tuli burja vsak dan. Štirindvajset ur tuli danes, štirindvajset ur jutri, vsak dan štirindvajset ur, sedem mesecev vsak, dan štirindvajset ur. Tuli! In volkovi tulijo z njo. Peklo! Vse tuli! Ta monotona pesem lahko spravi človeka ob pamet. Priroda pa se je skrila pod snežno odejo, okostnela je in spi. Strašna sibirski zima!

In strašna zavest! Obsojen na smrt! Živ in mrtev, mrtev in živ! Bilo so slučaji, da so bolnega jetnika vzeli ponoči iz bolnice in ustrčili. Šest mesecev sem bil živ in mrtev. Šest mesecev sem čakal osemnajst ur vsako noč, kdaj se odpro vrata, kdaj stopijo rdeči grobarji in odneso v večnost. Veliko spoznanje je postalo grenko, življenje je bilo tako golo, kot ni gola skala, ki jo je obrila sibirski burja. In vendar sem se takrat oklenil življenja, hotel sem živeti, ljubiti sem to večno tajno prirodo. In sovražil sem jo, ker ni bila moja, ker so jo nosili rdeči grobarji na nosilnici.

V sobi ni tulila burja, bila je le vse zmagovala zima, ki je lezla skozi stene, skozi okna, skozi strop, od povsod je lezla. Vročota, ki smo jo dobivali bolniki, se je izpreminjala v led. Devet odev sem držal na sebi pa sem drgetal in se tresel noč in dan.

Hrana je bila za vse bolnike ena. Dijeta, ki jo je odredil sanitarni oddelek: 30 klg črnega — ne kruha — testa! S tem testom je bolnik nekoč zalepil okno. — Zjutraj smo dobivali vročo vodo, opoldne morno vročo vodo — reči juho, zvečer vročo vodo, to je bilo vse. Zatistite si ušesa vi, ki ste navajeni v mehkih foteljih kaditi macedonski tobak in piti turško kavo, pa tarnate, da je vam življenje pretežko!

Ni lepo, da govorim o takih stvarih, pa uš je pač uš, in nisem jaz kriv, da grize in pije človeško kri.

Povoji, ki smo jih imeli na ranah, se niso menjali vsak dan, kot pri nas. Zjutraj jih je zdravnik snel, strežkinja jih je pobrala z umazanimi rokami, izplaknila y topli vodi, drugi dan pa jih je zopet nosil bolnik. Higijena! Instrumenti so bili skrhani tako, da je bolnik že ječal, ko jih je zagledal. Bolnica v zakotnem mestu! Ne. Pozneje bom povedal, kakšne so bolnice še letos v Petrogradu. Kako so bolniki trpeli, kako niso umirali samo zato, ker so ležali v bolnici, ve samo Bog, ki pozna pekel sibirskega človeka.

Prišla je pomlad. Pri nas so ljudje v pomladi ponavadi zaljubljeni, tam pa smo dobili novo dijeto. Bolni kmetje so vsi zimo tarnali, kje so njihove kokoši, jajca, maslo, ki jih je država pobirala za bolnice in sirotišnice; nazadnje so se nam vendar predstavile te presnetne kokoši. Razdelili so jih — Ivanov je dobil par polovico, Petrov drugo. Pa še pečene so bile. Samo malo smrdele so. Prvi dan so smrdele na malo, drugi dan bolj, tretji dan najbolj — četrti dan niso smrdele več. Komparativ in superlativ sta jih požrla. Saj jih je bilo vendar polno skladišče v mestu!

ODDA SE
ena ali dve opremljeni sobi enemu ali dvema gospodoma z ali brez hrane. Vprašajte na: 1319 — 97. Street, Woodhaven, Long Island. Telephone: Richmond Hill, 5450. (16-21—10)

Oglaš naj se JOŽE LUBI. Za njegovo naslov želi izvedeti hči Marija Lubi, Sedun št. 16, pošta Rajhenburg ob Savi, Slovenija, Jugoslavija. (13-14—10)

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORDUNA 21. okt.; 20. dec.; 31. jan. OROPEA 4. nov. ORBITA 23. nov., 10. jan., 21. febr. Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin. ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY SANDERSON & SON INC. AGENTS 26 Broadway 117 W. Washington St., Chicago New York

— all katerikoli parobrodni agent. —

Majhna smota.

Nadškof French, prijatelj lorda Hamiltona, se je vedno bal, da ga bo zadela kap. Nekoč so večerjali. Škof se čudno obnaša, slednjič globoko vzdihne in reče z glasom umirajočega: "Moja zadnja ura je prišla." Sosed ga vpraša: — "Kaj pa je?" — "Ohrumel sem, že deset minut se sčiplem v nogo in nič ne čutim." — "Oprostite, eminence, sčipljete res v nogo, pa ne v svojo, ampak v mojo," odvrne sosed mirno.

Smrtna kosa.

V Gradcu je umrl 11. sept. med slovenskimi dijaškimi krogi splošno znani sodni svetnik v pokojni Mihael Novak, eden ustanoviteljev akad. društva "Triglav". Bodi blagum dobrotniku našega dijaštva lahka tuja zemlja!

VABILO NA VESELICO, ki jo priredi društvo "Hrvatski Cvijet" br. 594 NHZ. v soboto 21. oktobra v dvorani Martina Rautch, 69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y. Začetek ob 7. uri zvečer. Tem potni vabimo vse rojake in rojakinje iz New Yorka in okolice, da se naše prve jesenske veselice udeležijo blagovolijo, da se medsebojno spoznajo in nepristranski pozabavimo. Za najboljšo postrežbo in izvrstno zabavo bo skrbel Odbor. (2x 16&19—10)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO. Čerjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnine za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znance iz stare domovine, pišite nam prej za pojasnila, ker število priselencev je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih! ro nevi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tuji valuti. Ako torej pošljete denar v ameriški valuti, prejete ga boste, če ne nakazila, pa banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Na srečo se je pa pri sestavi omejenih odredb vpoštevala potreba iz selencev in toliko, da zamoremo za stranke, ki imajo potovati v Ameriko, zvrstiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te avote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača iz proti predložitvi potnega lista v Ljudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJ IN ZASEDE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvršimo izplačila v ameriških dolarjih. Na nakaznici ali naročnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih. Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriški denarju, se nam mora poslati tudi za potrditve in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 18.— po 50 centov, za izplačilo od \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Česar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Brezplačno. Kdor naroči kako knjigo, pridobi nam knjižico

"NOVA POSTAVA" za posredne delavce v Pennsylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloga ne pade.

SLOVENIC PUBLISHING CO. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. oktobra:	Resolute, Cherbourg in Hamburg.	11. novembra:	Homeric, Cherbourg; Argentina, Trst.
18. oktobra:	Ira. Garfield, Cherbourg.	14. novembra:	Aquitania, Cherbourg.
19. oktobra:	Puchanbeau, Havre.	15. novembra:	Colombo, Genova.
1. oktobra:	Homeric, Cherbourg; La Savote, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.	16. novembra:	Minekahda, Hamburg.
4. oktobra:	Aquitania, Cherbourg.	18. novembra:	La Savote, Havre.
25. oktobra:	Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen.	21. novembra:	Berengaria, Cherbourg.
26. oktobra:	Tuscania, Genova; America, Genova.	22. novembra:	Paris, Havre.
28. oktobra:	Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kronprinz, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.	23. novembra:	Rochambeau, Havre.
1. novembra:	Paris, Havre.	25. novembra:	Majestic, Cherbourg; Scythia, Dubrovnik in Trst.
2. novembra:	America, Genova.	28. novembra:	Georg Washington, Bremen.
4. novembra:	Olympic, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Orpesa, Hamburg; Pres. Fillmore, Bremen.	29. novembra:	Saxonia, Cherbourg; France, Havre.
7. novembra:	Mauretania, Cherbourg.	2. decembra:	Olympic, Cherbourg.
9. novembra:	France, Havre; America, Bremen.	4. decembra:	Aquitania, Cherbourg.
9. novembra:	Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg.	5. decembra:	President Wilson, Trst.
		6. decembra:	Tuscania, Dubrovnik in Trst.
		7. decembra:	La Lorraine, Havre; Conte Rosso, Genova.

CUNARD in ANCHOR ČRTE

Nov parnik na olje

SCYTHIA

20.000 ton

25. novembra

Naravnost v Dubrovnik in Trst.

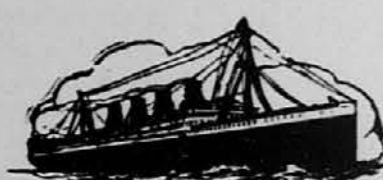
Potuje v Jugoslavijo na tem velikem, novem, čudovitem parniku. Kabine z 2 in 4 posteljami, sijajno opremljene za potnike 3. razreda. Posebno pozornost se posveča ženam in otrokom. Izborna kuhinja in vino brezplačno. TUDI PREKO CHERBOURGA VSAK TOREK NA TREH VELIKANIH BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

DASPEJO V JUGOSLAVIJO V 3 DNEH.

Za šifkarte in druge informacije se oglašite pri bližnjem parobrodnom agentu

Isčem svojo sestro MARY REJC,

doma iz Seke nad Škofjo Loko, podnanače Lohmarjeva Mari. Pred petimi leti je bila v Clevelandu na East 55. St. in je odšla nekam na Ely, Minn., odkoder se mi ni nič javila. Cenj. rojake prosim, če kdo ve za njen naslov, da mi ga naznani, ali pa še sama čita ta oglas, naj se mi sama oglasi na naslov: Mrs. Johanna Učvornik, 1263 East 52nd Street, Cleveland, Ohio.

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

Vaši sorodniki, prijatelji in

znanci v starem kraju kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriški dolarji. Proti predložitvi potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih. Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser Stat Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Sveže grozdje.

Imamo vedno na poti več kar najboljše CALIFORNIJSKEGA SVEŽEGA GROZDJIA vseh vrst. Najmanjše naročilo je ena kura.

Za garantirano vrsto, varno odposiljatev in prave cene se obrnite osebnostno ali brzojavno na:

Pacific Grape Company,

449 West Broadway (Za New York in sosednje države)

Pacific Grape Company

Flood Building SAN FRANCISCO, CALIF. (Za druge države.)

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street : New York